

PARAULES I DITES 3

Quadern d'activitats de lèxic i fraseologia

Josep Martines (Coord.)

Domenge Boronat

Eugènia Ferràndiz

Susanna Torregrossa

Material ajustat als nivells **B2 - C1** del marc europeu comú de referència per a les llengües.

Disseny coberta: Nina Lloréns

© Tabarca Llibres, S.L.

© Josep Martines (Coordinador)
Domenge Boronat
Eugènia Ferràndiz
Susanna Torregrosa

I.S.B.N.: 978-84-8025-477-9

Dipòsit Legal: V-1355-2018

Edita:

Tabarca Llibres, S.L.
Av. Ausiàs March, 184
Tel.: 963 186 007
www.tabarcallibres.com
46026 • VALÈNCIA

Imprés:

Gráficas Leizarán

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra sols es pot realitzar amb l'autorització dels seus titulars, llevat de les excepcions previstes per la llei. Si necessita fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra, s'ha d'adreçar a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org).

ÍNDEX

UNITAT 1	PETITS AMICS, GRANS FAMÍLIES	4
UNITAT 2	A NOU MAL, NOU REMEI	14
UNITAT 3	MENJAR BÉ, PER VIURE MILLOR	24
UNITAT 4	TEMPS D'OCI, TEMPS DE CULTURA	32
UNITAT 5	CÀMERA! ACCIÓ!	40
UNITAT 6	ARS / ARTIS	52
UNITAT 7	QUE SONE LA MÚSICA!	62
GLOSSARIS I SOLUCIONARIS	.....	75

UNITAT 1

PETITS AMICS, GRANS FAMÍLIES

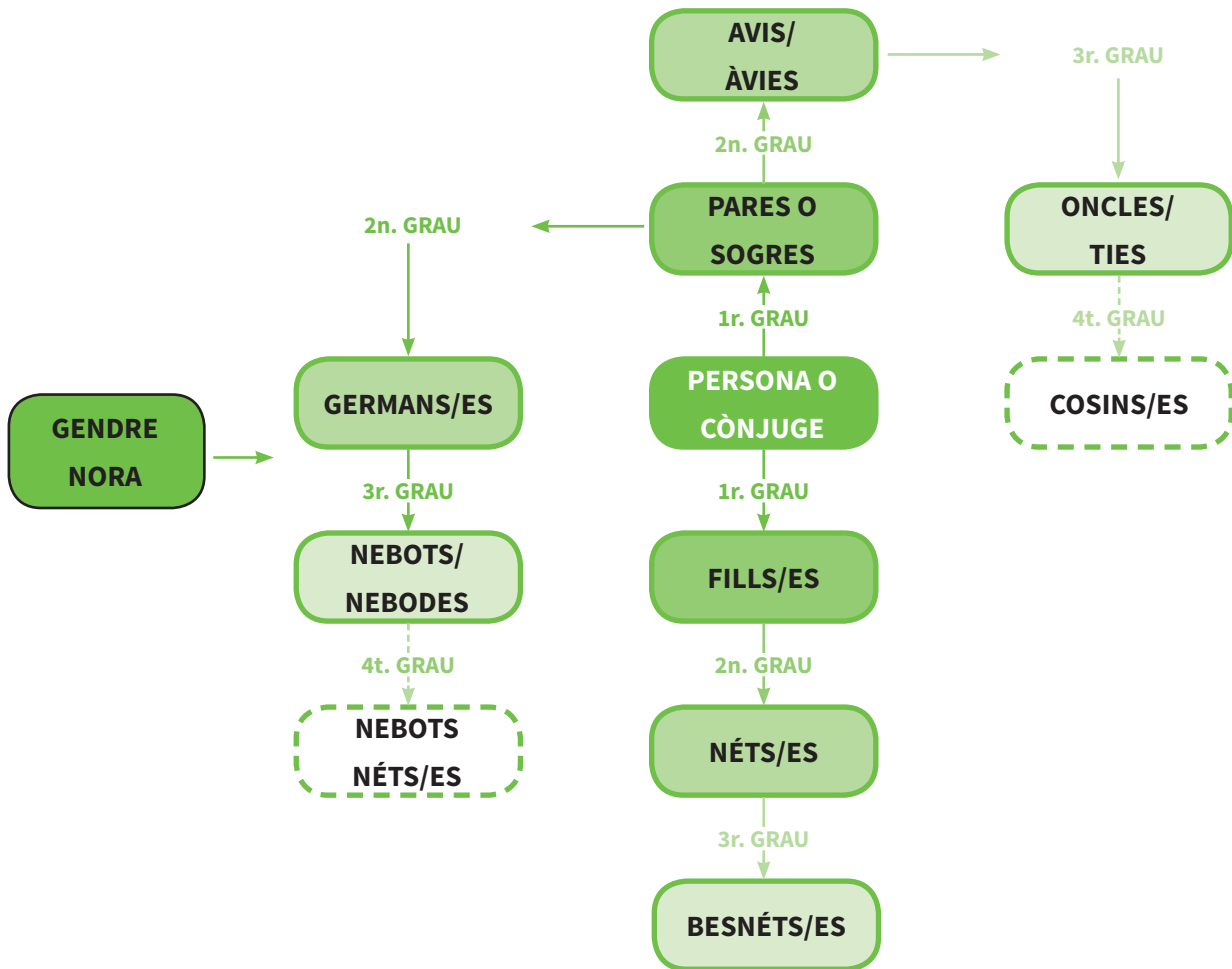
Dimitri ha arribat d'Ucraïna a treballar com a tècnic de manteniment en una fàbrica de taulellets a l'Alcora (a la comarca de l'Alcalatén). Vol conèixer la llengua i la cultura del nostre país per integrar-se en la nostra societat com més prompte millor.

1. Dimitri ha mostrat als seus col·legues la foto de l'últim sopar amb la seua família. Selecciona l'opció correcta:

1. Què se celebra?
  - a) La nit de Nadal
  - b) L'aniversari de l'avi
2. Qui té una copa de cava a la mà?
  - a) El pare
  - b) La néta
3. Qui es troba assegut a l'esquerra de l'avi?
  - a) La nora
  - b) L'àvia
4. A qui no se li veu la cara en la foto?
  - a) A la filla
  - b) A la néta
5. Qui somriu?
  - a) Tota la família
  - b) La parella casada
6. Qui parla amb l'àvia?
  - a) L'oncle
  - b) La mare

2. Observa l'esquema i relaciona la paraula que expressa parentiu amb la definició corresponent.

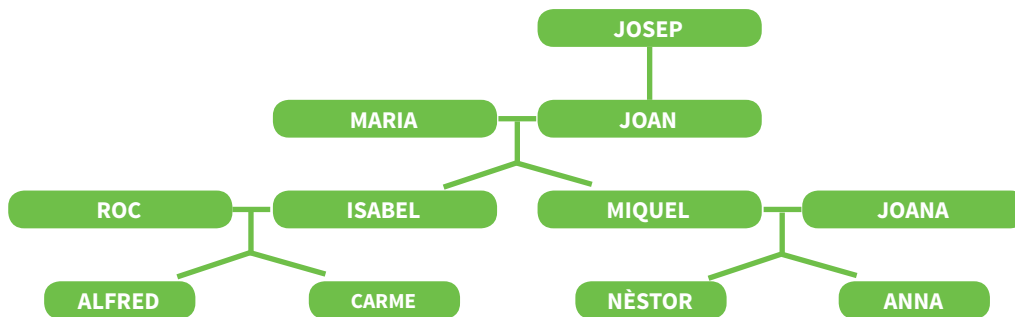

a. gendre	1. home o dona d'un germà o d'una germana
b. nora	2. muller del fill
c. besnét o besnéta	3. pare o mare del marit o de la muller
d. nebot o neboda	4. fill o filla a d'un oncle o d'una tia
e. oncle o tia	5. marit de la filla
f. cosí o cosina	6. fill d'un germà o germana
g. cunyat o cunyada	7. germà o germana del pare o de la mare
h. sogre o sogra	8. fill o filla nascut dels mateixos pares
i. avi o àvia	9. fill o filla d'un nét o d'una néta
j. germà o germana	10. pare o mare de l'avi o de l'àvia
k. besavi o besàvia	11. pare o mare del pares i de la mare

3. La filla de Dimitri, que es fa un embolic amb el parentiu, li ha preguntat a sa mare sobre algunes relacions familiars que no té clares. Ajuda-la a resoldre els seus dubtes. Completa el diàleg següent.

- Mare, quina relació hi ha entre l'avi del pare i jo?
- És el teu (a) _____.
- I la dona del germà del pare?
- És la teua (b) _____.
- Quina relació hi ha entre el teu pare i el meu?
- És el (c) _____ de ton pare.
- I ta mare i mon pare?
- És la seua (d) _____.
- Quina relació hi ha entre el fill de la tia i tu?
- És el meu (e) _____.
- I entre el teu nebot i jo?
- És el teu (f) _____.
- I el germà de mon pare, què és teu?
- És el meu (g) _____.
- I entre...
- Prou, prou! *Cunyat, oncle, nebot...* Et faràs un embolic i m'embolicaràs...

4. Observa l'arbre de parentiu següent i estableix la relació familiar.

1. Qui és Joan respecte de..?

- a. Maria: *és el meu home o marit*
- b. Isabel: *és mon pare*
- c. Joana: _____
- d. Carme: _____
- e. Alfred: _____

2. Qui és Isabel respecte de..?

- a. Miquel: _____
- b. Joan: _____
- c. Joana: _____
- d. Nèstor: _____
- e. Alfred: _____

3. Qui és Carme respecte de..?

- a. Nèstor: _____
- b. Isabel: _____
- c. Miquel: _____
- d. Joan: _____

5. Joga a endevinar el parentiu! Tens ajuda: només has d'usar les opcions que es donen al requadre.

àvia, filla i néta • mare • pare • mare • avi, el seu fill i el seu nét

a. Jo tinc una tia, ella una germana que no és tia meua. Endevina-ho ara.

_____

b. La sogra del marit de ma germana, què és meu? _____

c. Un germà del meu oncle i que no és el meu oncle, què és meu? _____

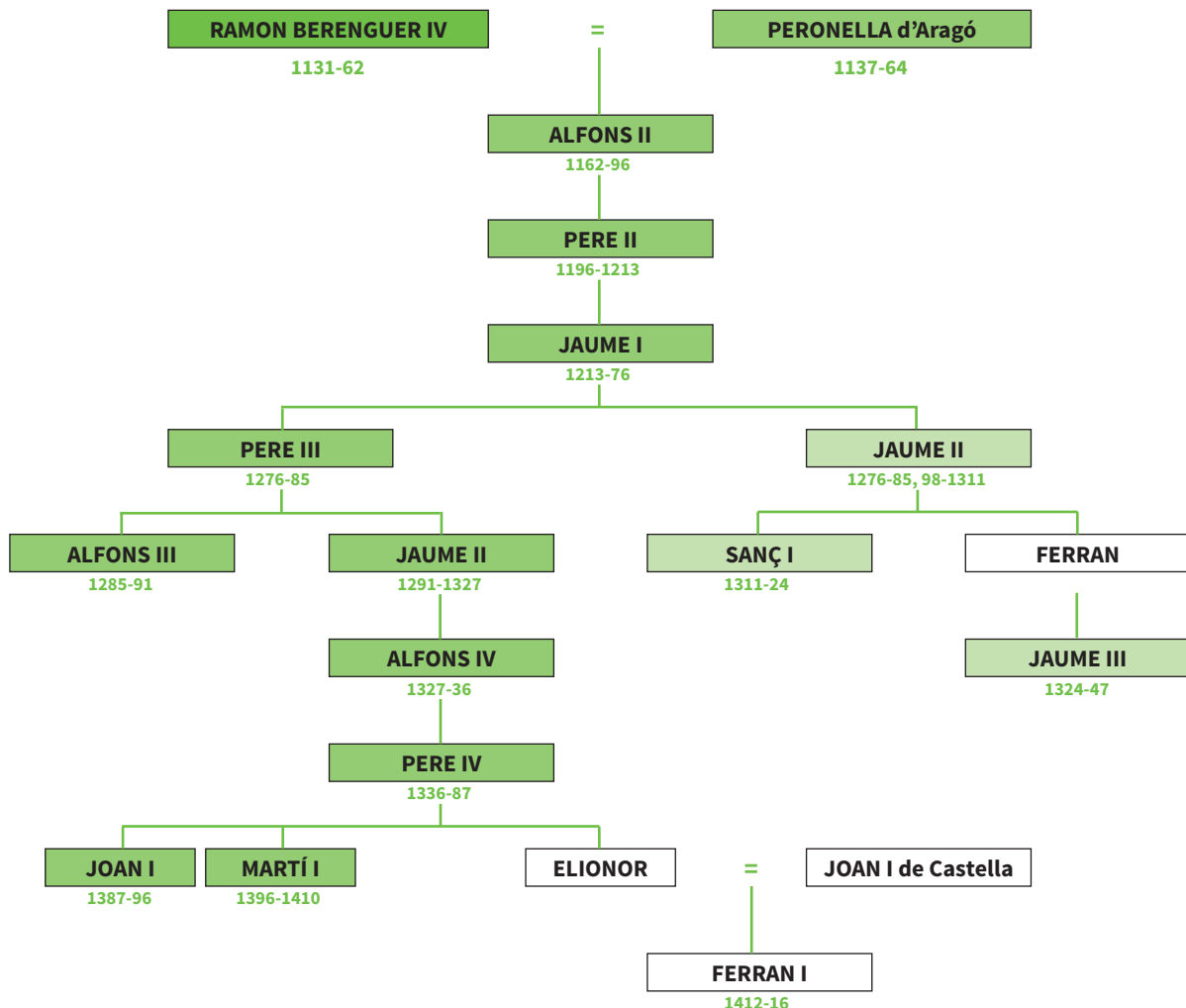
d. Dos pares i dos fills, van anar a caçar conills: en van matar tres i en van tocar un a cada u.

Com pot ser? _____

e. Dos mares i dues filles es tapen amb tres mantellines.

Com pot ser? _____

Observa l'arbre genealògic dels reis del Casal de Barcelona que regnaren a l'edat mitjana a Catalunya, Aragó, València i les Illes Balears, és a dir, a la Corona d'Aragó.

6. Quins avantpassats formaven l'ascendència del rei Jaume I, com és sabut, el conqueridor i fundador del Regne de València?

a. Escriu el nom de cada parent i la relació familiar que correspon.

---

b. Quina era la descendència del rei Alfons IV? Escriu el nom de cada parent i la relació familiar que correspon.

---

7. Observa les fotografies i relaciona-les amb les paraules que expliquen els diferents moments de la vida d'una persona.

nadó • xiquet/ xiqueta • xic/xica • jove • home/dona • vell/vella

a. _____

b. _____

c. _____

d. _____

e. _____

f. _____

8. Llig la definició dels períodes de la vida humana i escriu la paraula corresponent.

adolescència • infància o infantesa • vellesa • edat adulta o maduresa

- a. _____ : període de la vida que comprén des del naixement fins a l'adolescència.
b. _____ : període de la vida que segueix la infància i precedeix l'edat adulta.
c. _____ : període de la vida posterior a l'adolescència.
d. _____ : últim període de la vida, edat avançada.

9. Relaciona les dues columnes:

a. vellesa	1. nadó
b. adolescència	2. xiquet/xiqueta
c. infància o infantesa	3. xic/xica
d. edat adulta o maduresa	4. jove
	5. home/dona
	6. vell/vella

Dimitri ha vist com al nostre país ens reunim sovint a menjar, beure o ballar per celebrar esdeveniments importants; per això està content d'haver rebut una invitació per a anar a una celebració d'aniversari.

“Benvolguts **amics** i benvolgudes **amigues**: us convoque a la millor festa que tindreu aquest estiu. És el meu aniversari i vull que m’hi acompanyeu. Vindran **fadrins**, **casats**, **separats**, **vidus** i **divorciats**. Vindran **joves** i **madurs**, potser algun **xiquet** o **adolescent**, **coneguts** i **col·legues**, **pares** i **fills**. I si tens **parella**, **nuvi** o algun conegut que t’acompanye, serà benvingut. L’**amfitrió** i alhora **animador**, que sóc jo, us esperarà a la porta de casa, a les nou en punt. Adéu!

10. Classifica les paraules marcades al text anterior.

ESTATS BIOLÒGICS	ESTATS CIVILS	RELACIONS ENTRE LES PERSONES

- 11.** En les relacions familiars i d'amistat les persones es parlen de manera informal. Observa aquestes expressions que es diuen molt sovint i completa les frases.

- (Anar, caminar, passejar) *xino-xano* o *xano-xano* = Lentament
- (Estar, un lloc) *de gom a gom* = Completament ple
- (Fer una cosa, parlar, etc.) *a la babalà* = Sense posar l'atenció, el seny, necessaris en allò que es fa.
- (Fer una cosa, actuar, treballar...) *de valent* = Intensament.
- *Com a màxim* = A tot estirar.
- *Com a mínim* = Almenys, si més no.
- (Mirar) *de fit a fit* = Fixament, no apartar els ulls.
- *No tenir cap ni peus* = No tenir sentit.
- Obrir *de bat a bat* = Obrir completament
- *Xarrar pels descosits* = Parlar molt, amb excés
- (Fer una cosa) *a corre cuita* = Ràpidament

- a. L'avi Miquel li ha dit al seu nét Joan que òbriga _____ el balcó perquè fa molta calor.
- b. El nebot d'Antònia sempre fa els deures d'escola _____ i, per això, no trau bones notes.
- c. Al rebost de la meua àvia sempre hi ha _____ una barra de pa i llonganisses.
- d. En el dinar de Nadal hi haurà _____ deu cadires a la taula del menjador. Si vénen els oncles que viuen a Berlín, haurem de posar-n'hi dues més.
- e. El meu gendre treballa _____ des de les huit del matí fins a les huit de la vesprada.
- f. A la festa d'aniversari de la meua amiga Carme la casa estava _____. No hi cabia ningú més.
- g. No m'agrada parlar amb persones que em miren _____. Em posa nerviós.
- h. Maria ha arribat a les cinc de la matinada i l'excusa que ha donat als seus pares no té _____.
- i. M'agrada passejar a la vora de la mar _____ per contemplar el paisatge i relaxar-me.
- j. L'altre dia a la reunió, el president xarrava _____ i no deixava intervenir els altres.

12. Sabem que traduir frases fetes és una mica difícil, però t'animem a intentar-ho.

a. Mi madre tenía calor y abrió las ventanas de par en par.

---

b. He salido de casa rápidamente, sin peinarme.

---

c. Jaime, como conducía a tontas y a locas, se saltó un semáforo.

---

d. La fiesta de cumpleaños de mi hermana estaba de bote en bote.

---

e. Mi abuelo me miró cara a cara muy enfadado.

---

f. El primo de Carlos iba caminando lentamente por la calle.

---

g. La historia que me has contado no tiene ni pies ni cabeza.

---

13. Classifica en positives i negatives les actituds que tenen a veure amb la relació entre les persones.

respecte • tolerància • galtada • pallissa • acolliment • insolència • acord
aïllament • insult • compenetració • agressió • domini • concòrdia • engany
companyonia • violència • incorrecció • comunicació • insolència • retreat • col·laboració
solidaritat • espenta • baralla/brega • cooperació • calbot • colp de puny/punyada

ACTITUDS POSITIVES	ACTITUDS NEGATIVES

Dimitri vol fer amics i, com que és molt educat, necessita saber les maneres de saludar i d'acomiadar-se dels valencians. Li les pregunta a un company de faena.

- 14.** Extrau del diàleg següent les expressions de salutació, de comiat i les fórmules de cortesia. Ajuda Dimitri a memoritzar-les escrivint-les a l'apartat corresponent.

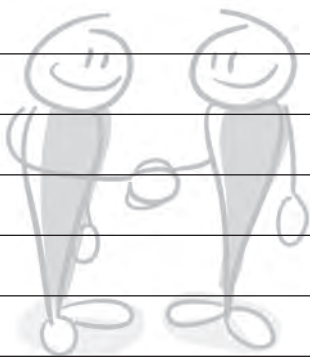

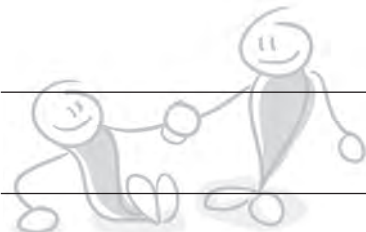
Dimitri: Com puc dir *hello* o *good morning*?

Company de faena: Molt fàcil: *hola* i *bon dia*, encara que, després de dinar, pots dir *bona vesprada*. Ara bé, si es fa fosc, convé dir *bona nit*. Entre amics i companys, es diu sovint *Com estàs?* o *Com et va?*, que són salutacions menys formals.

Dimitri: T'ho agraiïc molt. Me les estudiaré aquesta nit i demà, les faré servir. Per cert, i per acomiadar-me? Com puc dir *please*, *goodbye* o *see you soon*?

Company de faena: Són massa coses per a aprendre! Però bé, si vols... Per acomiadar-te pots usar diferents expressions: *adéu*, *a reveure*, *fins ara*, *fins després*, *passa-ho bé*, *records*... Ara no en recorde més... però crec que amb aquestes en tindràs prou. I, que no se t'oblidi dir *per favor* o, més formal, *si us plau* i *gràcies*! Ah!, quan et donen les gràcies tu has de contestar sempre *de res*.

Dimitri: Segur que dominant aquestes expressions, faré amics aviat.

SALUTACIONS	COMIAT	FÓRMULES DE CORTESIA
		

- 15.** Dimitri també ha d'aprendre alguns verbs que defineixen les relacions humanes. Tria el més adequat per a cada frase.

- Passar un temps amb algú a casa seua: **visitar**
- Quan vius amb algú en un pis: **conviure**
- Quan algú arriba a casa nostra i el tractem bé: **acollir**
- Treballar en comú amb algú: **col·laborar**
- Posseir en comú: **compartir**
- Prendre, acceptar el que ens ofereixen: **rebre**
- Posar alguna cosa a la disposició d'algú: **oferir**

- a. Ma germana Clara _____ (rep/conviu) amb tres estudiants de medicina en el mateix pis.
- b. _____ (visite/compartisc) els meus parents cada any per Nadal.
- c. En ma casa tots _____ (col·laborem/ rebem) amb les tasques domèstiques.
- d. Ma mare sempre _____ (ofereix/acull) tots els amics amb molta alegria.
- e. Sempre _____ (compartim/visitem) el mateix cotxe per tal d'estalviar gasolina.
- f. Els meus amics de França _____ (m'han oferit/m'han visitat) un allotjament a la seua casa de París
- g. _____ (He acollit/ He rebut) un correu electrònic prou desagradable.

PER FI, LA FI! PERFILA FI!

16. Classifica, en cada una de les dues columnes, els enunciats següents.

- a. La meua germana Clara s'ha casat amb una advocada.
- b. El meu fill té cura tot el matí del seu avi.
- c. La dona del meu oncle és mestressa de casa.
- d. Jordi i Carles han adoptat dues bessones.
- e. Ma mare i mon pare han celebrat les noces de plata.
- f. En la finca del meu avi vivim deu persones. És una veritable família extensiva!
- g. Visc amb la meua amiga Anna i amb el meu fill.
- h. Mon pare es qui decideix les finances familiars. Ni ma mare ni jo podem opinar.
- i. La meua sogra elabora tot el dinar de Nadal i escura després la vaixella.
- j. El nét de la meua veïna s'ha casat a l'església del barri.
- k. Fa deu anys que convisc amb dos amics xinesos i un algerià.

FAMÍLIA TRADICIONAL	FAMÍLIA MODERNA

Dimitri es troba malalt. Ha anat al centre de salut pública per tal que el metge li diagnostique la seua malaltia. Està despatat: no sap com s'ha de gestionar una consulta mèdica. Ajuda'l.

CENTRE DE SALUT PÚBLICA		
PANTA BAIXA	1a PLANTA	2a PLANTA
Medicina de Família 1-3-4-6-7-8	Comare	Unitat Conductes Adictives (UCA)
Infermeria de Família 2-5	Preparació al part	Salut mental
Extraccions	Pediatria 9-11-13	Treball Social
Sala de cures	Infermeria Pediàtrica 10-12	Coordinació
Admissió	Odontopediatria 20	Sala de reunions
Tao	Gimnàs	Rehabilitació

1. Consulta el tauler d'informació i contesta les preguntes següents.

- Necessites demanar cita. **Cal anar a** _____
- Un xiquet està malalt. **Ha d'anar a** _____
- Una persona amb problemes d'addició a l'alcohol. **Hauria d'anar a** _____
- Una dona embarassada. **Cal que vaja a** _____
- Tens un bon refredat. **Cal que vages a** _____
- Tens una ferida. **S'ha d'anar a** _____
- Has de fer-te una analítica de sang. **Has d'anar a** _____
- Has de recuperar la mobilitat d'un braç trencat. **Has d'anar a** _____
- Una persona amb esquizofrènia. **Ha d'anar a** _____
- Una xiqueta necessita un aparell per a recol·locar correctament les dents. **Ha d'anar a** _____

Observa a l'exercici anterior que, per a donar indicacions, consells o recomanacions, s'utilitzen perífrasis com ara:

- **cal** (*caldre* + infinitiu),
- **cal que** (*caldre* + *que* + verb en subjuntiu),
- **ha de, s'ha d'** (*haver/haver-se de* + infinitiu).

2. Llig el diàleg que té Dimitri amb la persona encarregada del servei d'admissió i completa'l amb les expressions anteriors.

- Bon dia, què desitja?
- Bon dia, voldria demanar cita amb el metge de família. Què (a) _____ fer?
- Vosté (b) _____ tenir targeta sanitària. En té?
- No, què (c) _____ que faça?
- (d) _____ anar a la finestra de la planta baixa que hi ha a l'esquerra del corredor.
- Moltes gràcies.
- De res. Adéu.

3. Relaciona cada trastorn de salut amb l'especialitat mèdica que pot donar-li solució.

a. problemes d'embaràs	1. oftalmologia
b. trastorn bipolar	2. ginecologia
c. cataractes	3. psiquiatria
d. miopia	4. al·lèrgologia
e. taquicàrdia	5. cardiologia
f. sinusitis	6. endocrinologia
g. obesitat	7. otorinolaringologia
h. varicel·la	8. geriatria
i. reuma	9. pediatria
j. osteoporosi	10. traumatologia
k. angines	
l. otitis	

Dimitri ha aconseguit consulta amb el metge generalista.

4. Llig el diàleg següent i completa el quadre:

- Bon dia, què desitja?
- Bon dia. He vingut perquè estic malalt.
- Com es troba? Quins símptomes té?
- Em trobe malament. Tinc mal de gola, m'he passat tota la nit tossint i crec que tinc una mica de febre. Què em recomana?
- Doncs, no bega líquids freds. A més, ha de dur la gola sempre coberta amb un mocador o una bufanda. També hauria de beure suc de taronja cada matí i prendre aquestes píndoles després de desdejunar.
- Si d'ací a una setmana no se li'n passa, demane cita amb un otorinolaringòleg.
- Moltes gràcies.

DESCRIURE UNA MALATIA:	ESPECIALISTA:	RECOMANACIONS O CONSELLS MÈDIQUES:

5. Ara ets tu el malalt i vas al metge. Ompli els buits del diàleg següent.

especialista • símptomes • ulls • col·liri • malament • tovalloletes • malalt • refregue

- Bon dia. He vingut perquè estic (a) _____.
- Com es troba? Quins (b) _____ té?
- Em trobe (c) _____. Em ploren els (d) _____ contínuament. Què em recomana?
- Doncs, no es (e) _____ els ulls. Ha de posar-se unes gotes de (f) _____. A més, hauria d'evitar estar moltes hores a l'ordinador. També hauria de netejar-se els ulls amb unes (g) _____ específiques per a la neteja ocular. Si d'ací a una setmana no se li'n passa, demanaré cita amb un (h) _____.
- Moltes gràcies.

Un **hiperònim** és una paraula que té un significat més genèric en relació a una o més paraules que tenen un significat més específic o **hipònim**. Així, per exemple, *flor* és l'hiperònim de *rosa*, *clavell*, *margarida*...; al seu torn, *rosa*, *clavell* o *margarida* són hipònims de *flor*.

6. Classifica les paraules següents segons siguin hiperònims o hipònims.

varicel·la • esternut • odontòleg • grip • febre • refredat • estomatòleg • al·lèrgia
 pediatria • mareig • inflamació • reumatòleg • psiquiatra • anèmia • símptoma
 paràlisi • vòmit • tractament • col·liri • transfusió • antiinflamatori • píndola

HIPERÒNIM (MOT DE SIGNIFICAT GENÈRIC)

METGE

--	--	--	--	--

HIPERÒNIM (MOT DE SIGNIFICAT GENÈRIC)

MALALTIA

--	--	--	--	--

HIPERÒNIM (MOT DE SIGNIFICAT GENÈRIC)

--

	<i>picor</i>			
--	--------------	--	--	--

HIPERÒNIM (MOT DE SIGNIFICAT GENÈRIC)

--

<i>apòsit</i>				
---------------	--	--	--	--

7. Observa el material clínic i escriu el nom corresponent a cada imatge.

xeringa • agulla d'injecció • píndola • pinces • bisturí • termòmetre
estetoscopi • xarop • bena • tisores • cotó-en-pèl • llitera

a. _____

b. _____

c. _____

d. _____

e. _____

f. _____

g. _____

h. _____

i. _____

j. _____

k. _____

l. _____

A Dimitri li ha cridat l'atenció que moltes paraules de l'àmbit de la medicina són molt semblants en moltes lletres però que en valencià tenen una pronunciació diferent.

8. Subratlla la síl·laba tònica, és a dir, la que té més intensitat en la pronunciació, com per exemple, *al·vè·ol*.

timpà - acne - cardíac - medul·la - omòplat
torticoli - diòptria - èczema - pneumònia - rubèola

9. Completa les frases següents amb les paraules de l'activitat anterior.

- Després del concert em feia mal el _____ de l'oïda dreta de tant de soroll que hi havia. M'ha dit l'otorinolaringòleg que, *a la llarga*, em puc quedar sord.
- Durant l'adolescència tenia la cara plena de granets i el metge em va dir que era _____ juvenil. *Des d'aleshores* em pose una pomada i *hui/avui en dia* estic millor.
- En acabant* de córrer cent metres en dotze segons, se'm posa el ritme _____ a cent cinquanta pulsacions per segon.
- Ahir em vaig alçar i tenia _____ al coll: no podia girar el cap.
- He anat a l'oftalmòleg i m'ha dit que les _____ m'han augmentat. *D'ara en avant*, necessitaré ulleres per a veure de lluny.
- La meua germana, que és metge, m'ha contat que una persona ha tingut un accident i s'ha trencat la _____ espinal i és possible que es quede paraplègica.
- La _____ és una malaltia infecciosa provocada per un virus que ataca principalment els infants i, per això, *de seguida*, se'ls ha de posar una vacuna.
- M'ha eixit a la pell un _____. *De bon matí* m'he de prendre una pastilla per veure si se me'n passa.
- De tant en tant* anem a esquiar al Pirineu. El mes passat vaig caure d'esquena i em vaig trencar l'_____.
- M'han diagnosticat un constipat mal curat. *Tard o d'hora* (o *Més prompte o més tard*), si no em prenc la medicació, derivarà en una _____.

10. Copia les locucions temporals que apareixen en cursiva a l'activitat anterior i escriu-les al costat del significat corresponent.

a. _____	1. A comptar des d'ara
b. _____	2. Des d'aquell moment
c. _____	3. Inevitablement
d. _____	4. Sense tardar
e. _____	5. De temps en temps, a intervals
f. _____	6. Després, tot seguit
g. _____	7. A la fi, passat molt de temps
h. _____	8. Molt de matí
i. _____	9. Actualment, en el temps, en l'època present

- 11.** Completa aquesta reflexió que fa Dimitri sobre la seua salut, amb les locucions de temps que acabes d'estudiar:

a hores d'ara • de bon matí • de seguida • des d'aleshores • tard o d'hora/més prompte o més tard

Quan m'alce (a) _____, sense haver dormit les huit hores recomanades, em sent cansat. (b) _____ desdejune per tal d'agafar energia i, (c) _____, acaba fent-me efecte el café.

Quan vivia al meu país, a l'hivern, sempre estava refredat. (d) _____, vivint a la Mediterrània, des de fa un any, i prenent tan de suc de taronja, no em refrede mai. (e) _____, tinc una salut de ferro!

- 12.** Converteix-te en metge. Recomana el tractament al teu pacient, segons la malaltia que tinga. Usa alguna de les expressions següents:

Cal prendre / cal aplicar
 Hauria de prendre / hauria d'aplicar
 Ha de prendre / ha d'aplicar
 S'ha de prendre / s'ha d'aplicar

TRACTAMENTS o REMEIS

analgèsics • gel • pomada • aigua freda • benes • alcohol • massatge cardíac • guix • xarop

 <p>1. Mal de queixal Tractament: Ex: Cal prendre analgèsics</p>	 <p>2. Cremada Tractament:</p>	 <p>3. Bony Tractament:</p>
 <p>4. Refredat Tractament:</p>	 <p>5. Infart Tractament:</p>	 <p>6. Esquinç Tractament:</p>

13. En el món de la sanitat s'usen mots relacionats amb símptomes i remeis. Escriu al costat de cada paraula el verb que corresponga.

a. desmai _____	h. inflamació _____
b. ofegament _____	i. anàlisi _____
c. batec _____	j. cura _____
d. vòmit _____	k. desinfecció _____
e. mareig _____	l. diagnòstic _____
f. tos _____	m. medicació _____
g. refredat _____	n. recepta _____
o. intervenció _____	

14. Llig el prospecte que hi ha a continuació i extrau la informació per omplir la graella.

Ibuprofén 600 mg comprimits recoberts amb pel·lícula EFG

Consulteu detingudament el prospecte abans de començar a prendre aquest medicament, perquè conté informació important.

Què és 600mg i per a què s'utilitza?

Ibuprofén pertany al grup de medicaments antiinflamatoris. Aquest medicament està indicat per al tractament de la febre, el tractament del dolor, la migranya, el tractament de l'artritis (inflamació de les articulacions), l'artrosi (trastorn de caràcter crònic que deteriora les articulacions).

Què necessiteu saber abans de començar a prendre Ibuprofén 600mg?

No prengueu Ibuprofén 600mg:

- Si sou al·lèrgics a l'Ibuprofén. Les reaccions que indiquen l'al·lèrgia podrien ser: erupció cutània amb picor, inflor de la cara, dels llavis i de la llengua, secreció nasal, dificultat respiratòria.
- Si patiu una malaltia greu de fetge o de renyó.
- Si heu tingut úlcera o hemorràgia d'estómac o heu patit perforació de l'aparell digestiu.
- Si patiu insuficiència cardíaca greu.
- Si us trobeu en el tercer mes d'embaràs.

Possibles efectes adversos

S'han observat els efectes adversos següents: úlcera, vòmits, estrenyiment, infart de miocardi o cerebral, erupcions a la pell. A vegades, insomni, ansietat i vertigen. Poc freqüent: pèrdua de visió, disminució glòbuls blancs i plaquetes i depressió.

[...]

PER A QUÈ?	QUINES PRECAUCIONS?	EFECTES ADVERSOS
- Tractament de la febre	- Al·lèrgic	- Úlcera

15. Fixa't de nou en el prospecte de l'ibuprofén i contesta les preguntes següents.

a. La pèrdua de la son és un dels efectes adversos. Com es diu?

---

b. Què és l'artritis?

---

c. Com es diu la malaltia que provoca dolor al cartílag?

---

d. Indica tres reaccions al·lèrgiques a l'ibuprofén.

---

e. Amb quins problemes d'estómac no és recomanable de prendre les pastilles?

---

f. Com es diu la sensació desagradable de moviment del propi cos o de les coses que ens envolten?

---

16. Hi ha moltes frases fetes relacionades directament amb la salut. Llig les que hi ha a continuació i relaciona-les amb la seua definició.

a. Excuses de malalt

b. Tenir una salut de ferro

c. Beure a la salut d'algu

d. A grans mals, grans remeis

e. A vegades és pitjor el remei que la malaltia.

f. Cura més la dieta que la recepta.

g. Curar-se en salut

h. Perdre la salut

1. Mantenir una dieta saludable és el millor remei per a estar sa.

2. Prevenir-se contra un perill que s'acosta.

3. Caure malalt. Emmalaltir.

4. Cal realitzar grans esforços quan són necessaris.

5. Aplicar una solució que, lluny de resoldre el problema, l'empitjora.

6. Tenir bona salut.

7. Brindar per desitjar bé a alguna persona.

8. Explicar una conducta amb excuses aparents.

PER FI, LA FI! PERFILA FI!

Dimitri ha decidit d'organitzar-se una farmaciola a sa casa per poder actuar correctament davant d'un accident domèstic. Ajuda'li!

17. a) Escribeu 10 medicaments i 10 elements de material sanitari que ha de tenir una bona farmaciola.

- b) Quins elements de la teua farmaciola faries servir en les situacions següents?:

1) Una abella ha picat un xiquet i ha deixat el fibló dins la cama.

---

2) El carnisser s'ha fet un tall mentre feia faena.

---

3) Pateix d'una forta migranya.
